

PROJECTE DE CONVIVÈNCIA

Escola Sant Ramon

Índex

1.	Introducció.....	4
2.	Justificació.....	5
3.	Marc legal. Normativa	6
4.	Anàlisi del context	7
5.	Principis per a l'acció	12
6.	Visió, missió i valors.....	13
7.	Comissió de convivència.....	14
8.	Àmbits d'aplicació	15
8.1	Nivells d'actuació	15
8.2	Temes desenvolupats per nivell i àmbit	16
9.	Objectius generals	17
10.	Convivència. Elements que l'afecten	18
10.1	Casuística	18
10.2	Pla de millora	18
10.3	Anàlisi per al desenvolupament	19
11.	Vectors estratègics. Objectius generals i específics del projecte. Indicadors	20
12.	Pla d'acció tutorial	29
12.1	L'acció tutorial (Ref: PAT del Centre).....	29
13.	Promoció de la convivència.....	30
13.1	Accions per a la intervenció. Normativa.....	30
13.2	Paràmetres	30
13.3	Línies estratègiques de consolidació	32
13.4	Gestió estratègica.....	33
14.	Mediació escolar	34
14.1	Concepte i característiques	34
14.2	Servei de mediació	35
14.3	Tipus de conflictes	37
14.4	Protocol de mediació	38
14.5	Avaluació	42
14.6	Procés de millora contínua	43
15.	Planificació: Activitats trimestrals	44
16.	Annexos	49
16.1	Sol·licitud de mediació	49
16.2	Finalització del procés de mediació	49

1. Introducció

Un dels pilars fundacionals de L'Escola Sant Ramon és la creació d'un entorn escolar que afavoreixi i garanteixi el creixement de tot el seu alumnat des del respecte envers hom mateix i vers les altres persones, així com la llibertat i la responsabilitat de crear una societat més amable, acollidora i plural. L'escola, com a reflex de la societat, és un espai privilegiat on tots els ciutadans i ciutadanes vinculats adquireixen uns coneixements i uns hàbits de socialització i de relació.

Atenent al determinat per la UNESCO, *“L'escola, entre els seus objectius bàsics, ha d'establir la igualtat entre totes les persones i promoure la diversidad cultural, el diàleg intercultural i una cultura de pau. En conseqüència, ha d'ensenyar i aprendre a viure i conviure; ha de fomentar i liderar la convivència, tant a l'interior del centre educatiu com en el seu entorn immediat.”*.

El Projecte de Convivència és el document que engloba el conjunt d'accions encaminades a la millora de les relacions i, per tant, recull les intervencions que l'escola desenvolupa per tal de capacitar tot l'alumnat i la resta de la comunitat educativa per conviure de manera agradable, amb fortalesa emocional i efectuant una gestió positiva dels conflictes. Les accions que s'hi proposen poden ser abordades des de nivells diferents (valors, actituds, resolució de conflictes i marc organitzatiu) i adreçades a l'aula, al centre o a l'entorn, amb el benentès que la permeabilitat entre aquests tres àmbits d'intervenció afavoreix la transferència d'aprenentatges, valors, creences, actituds i hàbits relacionals. També recull els mecanismes que l'escola estableix a l'hora de resoldre els conflictes que es produeixen als tres nivells per crear una atmosfera de treball i d'interrelació personal segura i saludable.

El Projecte de Convivència serà efectiu una vegada s'acrediti la seva aprovació i l'inici de l'execució durant el curs 2020-2021. La Direcció i les Tutories tindran la responsabilitat de presentar-lo a la Comunitat Educativa. Es podrà consultar a la web del Centre.

2. Justificació

Un bon clima de convivència és necessari perquè la tasca docent i l'aprofitament de l'alumnat tinguin resultats efectius i es realitzin en les millors condicions.

Quan parlem de convivència no ens limitem a la consideració de la mala conducta o dels problemes de disciplina; estem pensant, sobretot, en un projecte global d'organització de l'escola i de les aules des de la perspectiva d'un tractament educatiu del conflicte i de l'aprofitament de tots els recursos humans que el centre té al seu abast (docents, mares i pares, alumnes, professionals externs...).

Generalment, els problemes de convivència al nostre centre no són rellevants, però, tot i així, aquest Document pretén planificar mesures de prevenció de conflictes i, si es dóna el cas, llur gestió positiva.

La implicació dels qui participem en la vida escolar (professorat, alumnat i famílies) és fonamental, i el Projecte de Convivència ha de plantejar-se les actuacions que afecten els tres sectors. Així, cal que el professorat i les famílies siguin sensibles a la necessitat d'intervenir per evitar la violència i els actes d'indisciplina, i, alhora, dotar-los d'eines per a la detecció, l'abordatge i la resolució dels conflictes.

El professorat, per la seva banda, ha de comptar amb unes pautes d'actuació clares i homogènies que garanteixin un treball sobre la convivència igual per a tothom. Així mateix, s'ha d'educar i formar l'alumnat a fi que assumeixi un paper actiu en la seva gestió; i, al mateix temps, es trobi segur i integrat en l'ambient del centre i sigui capaç de tractar les persones amb respecte.

3. Marc legal. Normativa

- **Llei Orgànica 2/2006**, de 3 de maig, d'educació. Estableix a l'article 121.2 l'obligatorietat que tots els centres elaborin un Pla de Convivència i l'incloguin dins del seu Projecte Educatiu.
- **Llei Orgànica 8/2013**, de 9 de desembre, per a la millora de la qualitat educativa. Determina a l'article 124.1 que els centres inclouran a la Programació General Anual el seu Pla de Convivència i totes aquelles actuacions i activitats programades per al foment de la convivència escolar.
- **Llei 12/2009**, de 10 de juliol, d'educació. Disposa a l'article 30 que l'aprenentatge de la convivència és un element fonamental del procés educatiu i així ho ha d'expressar el Projecte Educatiu de cada centre. Els centres han d'establir mesures de promoció de la convivència.
- **Decret 102/2010**, de 3 d'agost, d'autonomia dels centres educatius. Disposa a l'article 23.2 que les Normes d'Organització i Funcionament del Centre han d'incorporar les mesures de promoció de la convivència.
- **Decret 279/2006**, de 4 de juliol, sobre drets i deures de l'alumnat i regulació de la convivència als centres educatius no universitaris de Catalunya. Reforça el caràcter educatiu que han de tenir els processos i les accions que s'emprenquin, tant per prevenir com per corregir conductes inadequades. A l'article 6, s'estableix que, a cada centre, s'ha de constituir una Comissió de Convivència.
- **Resolució ENS/585/2017**, de 17 de març, per la qual s'estableix l'elaboració i la implementació del Projecte de Convivència als centres educatius dins el marc del Projecte Educatiu de Centre. Determina que els centres educatius del Servei d'Educació de Catalunya han de tenir implementat el Projecte de Convivència en el marc del seu Projecte Educatiu en un termini màxim de tres anys a partir de la data de publicació.
- A més d'aquesta normativa general, cada tema que desenvolupa el Projecte de Convivència es basa en una normativa específica: **Llei 14/2010**, dels drets i les oportunitats en la infància i l'adolescència; **Llei 11/2014**, per garantir els drets de gènere i orientació sexual; **Instruccions d'inici de curs; Normes d'Organització i Funcionament de Centre (NOFC)**...
- **Declaració Universal dels Drets Humans** de les Nacions Unides (art. 1, 2, 26) (1948).
- **Convenció dels Drets dels Infants** (1989).

4. Anàlisi del context

L'Escola Sant Ramon del Pla de Santa Maria a la comarca de l'Alt Camp és un centre públic que depèn del Departament d'Educació de la Generalitat de Catalunya. Imparteix les etapes d'Educació Infantil i Primària i atén bàsicament la demanda d'escolarització de la pròpia població i de la Urbanització Mas del Plata del municipi de Cabra del Camp.

Localització: El Centre està situat dins del nucli urbà, a la urbanització Les Escoles. Forma part del complex educatiu (es troba al costat de la Llar d'Infants) i esportiu del Municipi.

Any de Creació / Història: L'Edifici Històric va ser fundat l'any 1934. Posteriorment (finals del s. XX i principis del XXI), es van ampliar les zones d'esbarjo i es va bastir un nou edifici.

Àrea d'influència geogràfica: El terme municipal, situat al sector septentrional de la comarca de l'Alt Camp, a les terres planes esteses al peu de la Serralada Prelitoral, té una superfície de 35 Km² i una demografia de 2.348 habitants (2020). La principal via de comunicació és l'autopista AP2, Barcelona-Lleida. De Valls i el Camp de Tarragona, en comparteixen importants xarxes ferroviàries.

Entorn productiu: Des de fa dues dècades, el sector productiu primari consolidat històricament en l'agricultura està en regressió. El sector primari hi és present amb cultius de cereals, vinya, oliveres, ametllers, avellaners i garrofers. Hi ha 4 granges: gallines (1), pollastres (1) i porcs (2).

Actualment, l'economia referent es basa en la indústria (sector secundari, de transformació), el comerç i els serveis.

La població compta amb un Polígon Industrial amb empreses de volum mitjà-alt com URSA IBÉRICA AISLANTES o REVLON. Proper al municipi, es troba el Polígon de Valls.

Entorn Cultural: La població compta amb una trentena d'associacions culturals i esportives.

Són d'interès: L'Església Romànica (s. XII-XIII); el Carrer Major, amb portals medievals que tancaven la vila closa, l'Escola i la Casa dels Delmes, diverses cases pairals amb portalades de pedra, façanes amb esgrafiats geomètrics dels segles XVII i XVIII; l'Església Barroca de l'Assumpció (finals s. XVIII); l'Ermita de Sant Ramon (s. XVIII); la Capona o Ruta de la Pedra Seca; la Fàbrica Tèxtil Martí, Llopart i Trenchs (1916) amb els habitatges del Poble Nou; els Aiguamolls, parada d'ocells en el seu viatge migratori.

Característiques significatives del Centre: L'Escola disposa d'una documentació de gestió educativa estratègica basada en la normativa vigent i actualitzada, la qual li facilita

una estructura organitzativa i pedagògica efectiva i eficaç. El curs 2018-2019, va implantar un Projecte Estratègic. El lideratge compartit i distribuït, la comunicació multidireccional, l'avaluació contínua, la reflexió constant i la formació del professorat són els pilars que afavoreixen la innovació i l'excel·lència.

Innovació Pedagògica: El referent està ressenyat adientment als Projectes Educatius i Estratègic. Dels Projectes Educatius d'Innovació Consolidats (en actiu i dels darrers 3-4 anys), destacar:

- Projecte Estratègic de Centre amb dos subprojectes:
 - o Leonardo da Vinci: Creativitat, Art i Ciència
 - o Educació per a la Autonomia
- Atenció a la Diversitat i Inclusió
- Noves tecnologies TIC / TAC
- Treball per Projectes (cerca i tractament de la informació / aprendre a aprendre).
- Racons d'aprenentatge: expressió visual i plàstica, construcció, música, psicomotricitat, hort, joc simbòlic (Educació Infantil i Cicle Inicial)
- Suport Vital Bàsic
- Matemàtiques (Mètode Lluís Segarra)
- Consciència Fonològica (Mètode Enriqueta Garriga)
- Gust per la lectura (Mediateca)
- Padrins de Lectura (Mediateca)
- Acol·lida matinal (Educació Infantil i Cicle Inicial)
- Acol·lida dels alumnes d'Educació Infantil (Alumnes de Cicle Superior)
- Escacs
- Expressió Sensorial i Plàstica
- Moviment Creatiu (Expressió Corporal, dansa i música)
- Teatre
- Coral Infantil
- Convivència
- Comunitats d'Aprenentatge
- Formació del Professorat en lideratge, competència digital, comunicació i llenguatge, matemàtiques i mètode Reggio Emilia (Educació per a l'Autonomia Personal).

Vinculació de l'Escola amb Institucions, Entitats, Empreses: Sempre que l'Escola ha planificat i portat a terme projectes de col·laboració, ha aconseguit beneficis importants. Destaquem: Diversos premis Baldiri Reixac (Fundació Carulla), projectes de Mediateca

(Obra Social de Caixa Tarragona, Diputació de Tarragona i URSA IBÈRICA AISLANTES), projecte El Pati de l'Escola (Obra Social de Caixa Tarragona), Pla Estratègic (Ajuntament del Pla de Santa Maria, Grup Municipal de Convergència i URSA IBÈRICA AISLANTES), Ajut Social (CaixaBank), Xilofonada (Consell Comarcal de l'Alt Camp), Comenius (Departament d'Educació), Jornades Culturals (Ajuntament de El Pla de Santa Maria).

Espais Educatius: Tot i ser un centre d'una línia, no disposa de tots els espais que li corresponen; és per aquest motiu que l'Ajuntament li cedeix per mitjà de contractes anuals i/o puntuals algunes infraestructures municipals. L'Escola fa ús de: 8 aules de classe, 1 d'informàtica, 1 per a música, 1 laboratori de ciència, 4 despatxos; 2 mòduls, un amb cuina, menjador i un espai polivalent (acollida, menjador dels petits i psicomotricitat), l'altre, amb l'aula de P5, l'aula d'educació especial i una aula polivalent i per a dormir; Edifici Històric amb 2 aules per a mediateca, una de les quals ha esdevingut d'ús públic el febrer de 2020, una sala de reunions i entrevistes i 2 magatzems; zones per a educació física i esports, el pavelló d'esports, les noves pistes poliesportives, el camp de futbol i les pistes de tennis municipals; la Sala Parroquial i el Centre Cívic.

Docents – Plantilla Orgànica Funcional: 15, amb 6 docents de destinació definitiva i la resta amb caràcter provisional per al curs actual 2020-2021.

El curs 2018-2019, el Departament d'Educació va atorgar dos perfils professionals: TIC i Biblioteca. Les especialitats docents són: Ed. Infantil, Ed. Primària, Ed. Especial, Anglès, Música, Ed. Física i Religió Catòlica.

Personal PAS: Auxiliar Administrativa a mitja jornada i Conserge amb 5,5 hores de dedicació diària.

Nombre d'Alumnes: 175: 50 a Educació Infantil i 125 a Primària. (curs 2020-2021)

L'alumnat està distribuït en les etapes i cursos següents:

ETAPA D'ESTUDIS	CURS	ALUMNES MATRICULATS
Educació Infantil	P3- Primer curs	13
	P4- Segon curs	15
	P5- Tercer curs	22
Educació Primària	Primer curs	18
	Segon curs	17
	Tercer curs	22
	Quart curs	21
	Cinquè curs	22
	Sisè curs	25
DUES ETAPES	TOTALS	175

Vessant acadèmic de l'alumnat (curs 2020-2021):

- Plans de Suport Individualitzat (PSIs):

- . 1 (2n. de Primària)
- . 2 (3r. de Primària)
- . 1 (4t. de Primària)
- . 2 (5è. de Primària)
- . 2 (6è. de Primària)

- Alumnat amb NEE:

- . 2 (2n. de Primària)

- Alumnat amb NESE:

- . 1 (1r. de Primària)
- . 1 (2n. de Primària)
- . 6 (3r. de Primària)
- . 7 (4t de Primària)
- . 6 (5è)
- . 6 (6è)

Famílies: Nivells cultural – formatiu: L'Escola compta amb 118 famílies (curs 2020-2021), algunes procedents de 8 països diferents, fet que aporta diversitat i riquesa cultural. El seu nivell de formació és el següent (*mostra de 140 pares i mares de les aules d'Ed. Infantil i 1r. de Primària, curs 2018-2019*):

	PARES	MARES
Estudis Universitaris	30%	8,60%
Estudis Post Secundaris	21,50%	14,29%
Estudis Secundaris Obligatoriis	15,70%	14,29%
Primària i EGB	18,60%	11,43%
Cap Estudi	14,30%	11,43%

Immigració: El percentatge d'alumnes procedents de la immigració és del 21,71%

Els seus països d'origen són els següents:

- 23 alumnes Marroc
- 6 Argentina
- 3 Nigèria
- 2 Gàmbia
- 1 Portugal
- 1 Ucraïna
- 1 Cuba
- 1 Xina

Vessant socio-econòmic. Beques menjador: El percentatge d'alumnes que reben beques menjador és del 19%.

Comunicació Centre-Famílies (en procés)

La majoria de les famílies tenen un grau mitjà-alt de comunicació amb el Centre, segons les dades obtingudes a través de les tutories, el nombre de reunions amb la Direcció i l'assistència als actes convocats.

Participació al Centre (en procés)

Valoració del Centre (en procés)

5. Principis per a l'acció

Els eixos d'actuació del Projecte de Convivència són:

- **La participació i la coresponsabilitat de la comunitat escolar i dels agents educatius de l'entorn** per tal d'assolir una actuació compartida i coherent, eficaç i eficient, fonamentada en una cultura dialògica i intercultural, amb els referents de l'acord i la norma, i concretada amb fermesa, rigor i efecte.
- **L'actuació global i integral** per aconseguir un clima necessari per a la convivència, amb un plantejament integral i coordinat de tota la comunitat educativa, partint d'un procés d'aprenentatge col·lectiu i una organització que gestioni, articuli i doni sentit a les actuacions i als processos.
- **La descentralització** perquè les decisions siguin contextualitzades i responguin a les necessitats percebudes col·lectivament, amb flexibilitat i aprenentatge organitzatiu.
- **La normalitat**, per tal d'adoptar, sempre que sigui possible, les propostes més clares, més properes i més integradores.
- **La millora constant de les actuacions**, amb la finalitat de donar una resposta correcta a les necessitats més greus i urgents i establir els instruments i els indicadors que permetin anar ajustant les estratègies, les actuacions i els recursos per a la consecució dels objectius.

6. Visió, missió i valors

Aquests paràmetres estan definits de manera explícita als projectes Educatiu i Estratègic del Centre i en altres documents de gestió específics. Sintèticament, reflecteixen el següent: *L'Escola Sant Ramon parteix d'uns principis d'actuació en la seva gestió educativa amb la fita d'aconseguir l'excel·lència en tots els processos establerts, fonamentats en:*

- El respecte per la diversitat personal i cultural, el medi ambient, el patrimoni històrico-cultural i l'entorn.
- L'escolta, la comunicació, la convivència, el clima relacional i el diàleg constructiu dirigits a la formació, els aprenentatges i la cultura.
- L'autonomia, la iniciativa personal, la responsabilitat, el sentit crític i la creativitat per a la implicació activa i l'acompliment dels compromisos.

VISIÓ

Respecte per la diversitat amb l'objectiu de potenciar el benestar de tot l'alumnat, la convivència, la inclusió i l'equitat.

- Aplicació de tècniques de resolució de conflictes i mediació.

MISSIÓ

Contribuir a l'èxit personal, acadèmic, social i laboral de tot l'alumnat conjuntament amb el professorat i la comunitat escolar, tot fomentant i potenciant:

- El clima relacional de confiança en sentits bidireccionals (Direcció - Personal de l'Organització – Alumnes - Famílies) per millorar el sistema.
- El sentit de pertinença i identitari, practicant el respecte, el compromís i la coherència amb els valors de la Institució.

VALORS

L'Escola ha d'estimular i potenciar en l'alumnat un conjunt de valors propis d'una societat democràtica, els quals es resumeixen en:

- El compromís de mereixement de la diversitat personal i cultural.
- La relació interpersonal mitjançant l'escolta, la comunicació, la convivència i el diàleg constructiu.
- L'autonomia, la iniciativa personal, la responsabilitat, l'esforç, l'esperit crític i la creativitat.
- L'assumpció de responsabilitats, la implicació activa i l'acompliment dels compromisos.

7. Comissió de convivència

Composició i coordinació

La Comissió de Convivència, depenent de la Directora pel que fa a les propostes i el coneixement del Consell Escolar, resta integrada per:

- a) La Directora del Centre, que la presideix
- b) La Cap d'Estudis
- c) Un/a representant del professorat, elegit/da pel Claustre
- d) Un/a representant dels pares, les mares o tutors/es legals de l'alumnat, elegit/da per i entre els i les representants del Consell Escolar

Funcions de la Comissió de Convivència

- Formular la proposta de Projecte de Convivència i les seves adaptacions i modificacions posteriors.
- Efectuar el seguiment i la coordinació de l'aplicació del Projecte de Convivència.
- Coordinar les iniciatives dels sectors de la comunitat educativa envers el foment de la convivència, per donar-los coherència i sentit global.
- Elaborar la proposta d'informe anual del Projecte de Convivència.
- Elevar al Consell Escolar qualsevol altre suggeriment i qualsevol altra proposta per millorar la convivència al centre i prevenir-hi els conflictes.
- Garantir la participació i la representativitat dels diversos agents educatius.
- Proposar mesures de caire eminentment preventiu.
- Coordinar les diferents accions en matèria de convivència, assumint tasques de coordinació interna i externa.
- Donar a conèixer la tasca que el centre realitza en perspectiva de la millora de la convivència.
- Generar processos d'aprenentatge col·lectiu, propis d'una organització que aprèn comunitàriament i en xarxa.
- Planificar i gestionar els recursos necessaris a l'hora de dur a terme les actuacions previstes al Projecte de Convivència.

8. Àmbits d'aplicació

Un plantejament global de la convivència necessita d'una acció coordinada i coherent entre tots els agents educatius que intervenen en els diferents espais i temps per tal de donar respostes globals i garantir l'èxit de l'alumnat. És per això que el Projecte de Convivència ha de plantejar-se des de set àmbits concrets d'aplicació:

- Aula
- Taller-Laboratori
- Pati
- Servei de menjador
- Activitats complementàries i extraescolars
- Comunitat educativa
- Entorn

8.1 Nivells d'actuació

El plantejament global i integral comporta abordar el Projecte de Convivència des dels nivells següents:

- **Valors i actituds**

L'alumnat ha de ser competent en la relació amb sí mateix, amb els altres i amb el món per tal d'aconseguir l'èxit acadèmic, personal, social i laboral.

- **Resolució de conflictes**

D'acord amb un model integrat de resolució dels conflictes per abordar les diferents situacions, són necessaris orientacions i protocols per recuperar la relació entre les parts, reparar-ne els danys i aportar resolucions positives.

- **Marc organitzatiu**

No és possible la convivència si no existeix una organització que gestioni, articuli i doni sentit a les actuacions i als processos. L'organització afavoreix o dificulta el clima de convivència; per tant, el Projecte ha de preveure actuacions sobre aspectes organitzatius. En aquest sentit, és imprescindible disposar d'un document dinàmic, viu, interrelacionat i coherent amb la resta de documents del Centre.

8.2 Temes desenvolupats per nivell i àmbit

Tenint en compte la complexitat d'elements que intervenen en la convivència, l'acció es delimita en temes que es consideren imprescindibles per al desenvolupament d'un bon clima relacional, els quals es poden desenvolupar seguint aquesta matriu (quadre de doble entrada):

NIVELL		ÀMBIT		
		Aules, Laboratori Pati, Menjador, Act. complementàries	COMUNITAT EDUCATIVA	ENTORN Ajuntament, Serveis Educatius...
Valors i actituds	Acollida	x	x	x
	Carta de Compromís	x	x	
	Sistema de comunicació i control	x	x	x
	Educació emocional	x	x	
	Mediació	x	x	
Resolució de conflictes	Absentisme i retards	x	x	x
	Conflictes lleus	x	x	
	Conflictes greus	x	x	
Organització del Centre	Fins i objectius	x	x	
	Organització de l'ensenyament (PCC)	x	x	

9. Objectius generals

Són els següents:

- 1.- Assegurar i garantir la participació, la implicació i el compromís de tota la comunitat escolar, fonamentalment del professorat.
- 2.- Ajudar cada alumne/a a relacionar-se amb sí mateix/a, amb les altres persones i amb el món.
- 3.- Potenciar l'equitat i el respecte a la diversitat de l'alumnat en un marc de valors compartits.
- 4.- Fomentar la mediació escolar i la cultura del diàleg com a eina bàsica en la gestió del conflicte i l'entesa.
- 5.- Potenciar la cultura de la pau i la no-violència, juntament amb els valors que fan possible preservar i enriquir la vida de totes les persones.
- 6.- Garantir l'aplicació adequada de les normes.

10. Convivència. Elements que l'afecten

10.1 Casuística

La tipologia de situacions que es poden originar o manifestar al Centre són de diferent naturalesa:

- Alumnat amb problemes per seguir el funcionament o ritme de les sessions de classe.
- Conflictos puntuals originats verbalment entre alumnes.
- Casos molt concrets amb problemes greus de convivència.
- Conductes i comportaments irregulars amb efectes problemàtics per part de grups-classe que es manifesten en presència de determinats/des docents.
- Absentismes i retards d'un promig de dos alumnes, reiterats, no justificats i amb coneixement de les famílies corresponents i els Serveis Socials.
- Problemes puntuals entre diferents sectors de la comunitat educativa.
- Fins a data d'avui, no s'han donat casos relacionats amb racisme, violència física, vandalisme...
- La perspectiva de gènere es caracteritza per la igualtat entre tothom.

10.2 Pla de millora

Per tal d'atendre la realitat referida a la consideració i valoració del conflicte, qüestió o problema que pugui sorgir en la dinàmica escolar normal, se segueixen les següents pautes operatives, de les quals se'n fan responsables la Cap d'Estudis i les Tutories:

1. Descripció del problema o situació a millorar
2. Propòsits / Objectius
3. Anàlisi dels recursos possibles
4. Concreció d'actuacions, temporització, professionals responsables...
5. Previsió de dificultats
6. Lideratge-Mediació
7. Avaluació

10.3 Anàlisi per al desenvolupament

Les actuacions de l'Escola Sant Ramon respecte a la convivència pel que fa al conjunt de la Comunitat Educativa i els/les agents externs/es intervinents estan encaminades a promoure el creixement integral de les persones, el desenvolupament de bons comportaments i conductes per conviure en harmonia, prevenir i crear actituds positives envers la generació de valors personals i socials, i potenciar la resolució favorable dels conflictes que puguin sorgir mitjançant el diàleg amb els pilars de l'empatia i l'assertivitat.

Cal tractar la convivència de forma constructiva i positiva, amb actuacions dirigides a desenvolupar actituds vinculades a la comunicació personal adequada per interrelacionar-se òptimament i afavorir la resolució de situacions prèvies al conflicte mitjançant la participació, l'empatia i la prevenció de possibles problemes conductuals.

La tasca educativa del professorat és la de promoure una actitud de participació, diàleg i comunicació multidireccional per part de l'alumnat, les famílies i tota la comunitat educativa a l'efecte de tenir coneixement real i actual sobre qualsevol temàtica que incideixi de manera directa o indirecta en les relacions entre les persones vinculades a l'Escola, i fomentar la necessitat de potenciar la millora de la convivència a través de l'adquisició de les habilitats, capacitats i competències que afavoreixin les relacions personals, la responsabilitat, la humilitat i l'autonomia necessària en la resolució de possibles conflictes.

El Centre compta amb tots els documents de gestió educativa en els quals es fonamenta aquest Projecte de Convivència: Projecte Educatiu (PEC), Projecte de Direcció (PdD), Projecte Estratègic, Pla d'Acció Tutorial (PAT), Projecte d'Atenció a la Diversitat i Inclusió, Normes d'Organització i Funcionament (NOFC), entre altres. Aquesta documentació està a disposició de tota la Comunitat Escolar.

11. Vectors estratègics. Objectius generals i específics del projecte. Indicadors

LÍNIES D'INTERVENCIÓ	ACCIONS
VALORS I ACTITUDS	<ul style="list-style-type: none"> - Pla d'acció tutorial - Pla d'acollida de l'alumnat - Pla de coeducació - Pla de treball de les emocions - Pla d'atenció a la diversitat i inclusió
RESOLUCIÓ DE CONFLICTES	<ul style="list-style-type: none"> - Normes de convivència i règim general - Normes i hàbits de treball de cada cicle - Normes d'aula de cada cicle i mesures de prevenció i/o correctores - Absentisme i retards. Protocol - Protocol d'actuació (alumnes amb conductes disruptives) - Protocol de mediació
ORGANITZACIÓ	<ul style="list-style-type: none"> - Gestió educativa plasmada al PEC, el PdD i el Projecte Estratègic. - Participació de la comunitat educativa a través del Consell Escolar. - Drets i deures de l'alumnat. - Carta de Compromís Educatiu. - Gestió dels recursos per al desenvolupament del Pla de Convivència. - Aplicació de les NOFC referides a la formalització de les accions necessàries per assegurar el clima de respecte, seguretat i harmonia relacional. - Actuació de la Comissió d'Atenció a la Diversitat (CAD) atenent al Pla que recull els principis generals de l'educació inclusiva. - Aplicació del PAT pel que fa al conjunt d'accions educatives i processos individuals i de grup per al desenvolupament i creixement personals.

OBJECTIUS GENERALS	OBJECTIUS ESPECÍFICS	INDICADORS
1. Assegurar i garantir la participació, la implicació i el compromís de tota la Comunitat Educativa; fonamentalment, del professorat.	1.1 Sensibilitzar la Comunitat Escolar de la necessitat d'elaborar un Projecte de Convivència amb la implicació i el compromís de tots els agents educatius.	1.1.i Relació d'actuacions de sensibilització per a cada sector de la Comunitat Escolar.
	1.2 Elaborar una diagnosi participativa sobre la situació de la convivència al Centre.	1.2.1.i Existència d'una diagnosi sobre la situació de la convivència al Centre (les tutories elaboren un informe trimestral) 1.2.2.i Relació de sectors participants en la Diagnosi.
	1.3 Crear els espais necessaris per afavorir la participació dels diferents sectors de la Comunitat en l'elaboració del Projecte.	1.3.i Constitució de comissions mixtes entre els diferents sectors de la comunitat escolar per a l'elaboració del Projecte de Convivència.
	1.4 Constituir i dinamitzar la Comissió de Convivència.	1.4.1.i Nombre de reunions/periodicitat de la Comissió de Convivència (veure actes).
	1.5 Incrementar la formació de la Comunitat Escolar i Educativa, si escau, en relació a la convivència.	1.5.1.i Oferta d'accions formatives en matèria de convivència adreçades als diferents sectors de la Comunitat Escolar Educativa. 1.5.2.i Percentatge de professorat format en temes de convivència.

OBJECTIUS GENERALS	OBJECTIUS ESPECÍFICS	INDICADORS
2. Ajudar cada alumne/a a relacionar-se amb sí mateix/a, amb les altres persones i amb el món.	2.1 Determinar les competències socioemocionals a practicar i consolidar en cada cas.	2.1.1.i Inclusió al currículum d'accions per potenciar les competències socioemocionals de l'alumnat. 2.1.2.i Programació específica del PAT respecte a les actuacions per desenvolupar les competències socioemocionals de l'alumnat.
	2.2 Potenciar les habilitats i capacitats necessàries per a la gestió positiva dels conflictes.	2.2.1.i Gestió del PAT: Actuacions per treballar la gestió positiva dels conflictes. 2.2.2.i Relació d'estratègies del Centre que afavoreixen la gestió positiva dels conflictes (espais de diàleg, servei de mediació, tutoria compartida, pràctiques restauratives, etc.).
	2.3 Educar infants i joves en el desenvolupament d'uns valors instrumentals (respecte, esforç, responsabilitat, etc.) que els permetin formar-se com a futurs ciutadans responsables i compromesos.	2.3.1.i Relació d'actuacions orientades a l'educació en valors. 2.3.2.i Tipologia d'accions que es promouen entre iguals al Centre.
	2.4 Incentivar i afavorir la competència de personalitat i social.	2.4.1.i Inclusió al currículum d'accions orientades a potenciar l'anàlisi crítica i la presa de decisions. 2.4.2.i Desenvolupament de l'acció tutorial quant a accions orientades a potenciar l'anàlisi crítica i la presa de decisions.

	2.5 Implicar-se en el valor de la norma i potenciar la participació de l'alumnat en la seva interiorització i elaboració, si escau.	2.5.1.i Integració a l'acció tutorial d'accions orientades a educar en el valor de la norma per a la convivència. 2.5.2.i Participació de l'alumnat en l'elaboració de les normes d'aula/cicle en el marc de l'acció tutorial.
--	---	---

OBJECTIUS GENERALS	OBJECTIUS ESPECÍFICS	INDICADORS
3. Potenciar l'equitat i el respecte a la diversitat de l'alumnat en un marc de valors compartits.	3.1 Garantir l'òptima incorporació dels nous membres de la comunitat escolar.	3.1.1.i Informació i difusió de protocols d'acollida a qualsevol membre de la comunitat escolar i educativa (alumnat, famílies, professorat, PAS, etc.). 3.1.2.i Existència i aplicació d'un protocol específic per a l'acollida de l'alumnat nouvingut i les seves famílies. 3.1.3.i Relació d'activitats en el marc de l'acció tutorial per a l'acollida del nou alumnat (activitats de presentació del Centre, padrins/es d'acollida, activitats interetapes...). 3.1.4.i Aplicació d'enquestes per valorar el grau de satisfacció del procés d'acollida adreçades als diversos sectors de la comunitat.
	3.2 Promoure una cultura inclusiva que respecti i valori les diferències en un marc de valors compartits.	3.2.1.i Elaboració d'estratègies metodològiques a l'aula que afavoreixin la interrelació de l'alumnat. 3.2.2.i Relació d'accions orientades a fomentar el coneixement mutu. 3.2.3.i Existència d'una orientació acadèmica i professional no estereotipada per raons de gènere, origen o altres condicions personals i/o socials. 3.2.4.i Aplicació de pautes d'ús del llenguatge inclusiu que donin el mateix protagonisme a tot l'alumnat.
	3.3 Gestionar la diversitat cultural i religiosa d'acord amb les orientacions de	3.3.1.i Difusió al professorat dels continguts de la <i>Guia per al respecte a la</i>

	<p><i>la Guia per al respecte a la diversitat de creences als centres educatius de Catalunya.</i></p>	<p><i>diversitat de creences als centres educatius de Catalunya.</i> 3.3.2.i Inclusió a les NOFC de les orientacions de la <i>Guia per al respecte a la diversitat de creences als centres educatius de Catalunya.</i></p>
	<p>3.4 Potenciar l'educació intercultural.</p>	<p>3.4.1.i Incorporació de la perspectiva intercultural a les àrees o matèries del currículum. 3.4.2.i Relació d'accions per visibilitzar la diversitat existent al centre.</p>
	<p>3.5 Prevenir l'absentisme i el retard escolars. Facilitar la reincorporació de l'alumnat absentista i corregir els retards.</p>	<p>3.5.1.i Índex d'absentisme focalitzat per nivells. 3.5.2.i Percentatge ponderat d'abandonament escolar 3.5.3.i Existència d'un protocol de Centre per a la detecció i intervenció sobre absentismes i retards. 3.5.4.i Aplicació d'un protocol d'absentisme i acompanyament a l'escolarització d'àmbit comunitari en coordinació amb l'administració local i altres altres serveis.</p>
	<p>3.6 Promoure la participació de l'alumnat en les activitats complementàries, extraescolars i de lleure educatiu de l'entorn.</p>	<p>3.6.1.i Percentatge d'alumnes per nivells que realitzen activitats complementàries al centre educatiu. 3.6.2.i Índex d'alumnes que realitzen activitats extraescolars al centre educatiu. 3.6.3.i Índex d'alumnes que realitzen activitats fora del centre educatiu.</p>

OBJECTIUS GENERALS	OBJECTIUS ESPECÍFICS	INDICADORS
<p>4. Fomentar la mediació escolar i la cultura del diàleg com a eina bàsica en la gestió del conflicte.</p>	<p>4.1 Sensibilitzar la Comunitat Escolar en la importància del valor del diàleg i la gestió positiva dels conflictes.</p>	<p>4.1.i Relació d'actuacions de sensibilització portades a terme al Centre.</p>
	<p>4.2 Organitzar el servei de mediació al centre amb la participació dels diferents membres de la Comunitat Escolar.</p> <p>4.3 Organitzar una formació en mediació per al professorat i l'alumnat.</p>	<p>4.2.1.i Existència d'un servei de mediació al Centre.</p> <p>4.2.2.i Sectors de la Comunitat Escolar que participen en el servei de mediació.</p> <p>4.2.3.i Nombre de casos atesos per nivells en el servei de mediació.</p> <p>4.2.4.i Percentatge de casos atesos resolts.</p> <p>4.2.5.i Nombre de casos resolts per part de l'alumnat de 6è. format en mediació.</p> <p>4.3.1.i Percentatge de professorat format en mediació.</p> <p>4.3.2.i Percentatge d'alumnat de 6è. format en mediació.</p> <p>.</p>

OBJECTIUS GENERALS	OBJECTIUS ESPECÍFICS	INDICADORS
5. Potenciar la cultura de la pau i la no-violència, juntament amb els valors que fan possible preservar i enriquir la vida de totes les persones.	5.1 Participar en iniciatives i projectes compromesos en la cultura per a la pau.	5.1.i Relació d'iniciatives en les quals participa el centre.
	5.2 Formar les persones perquè siguin capaces d'informar-se, entendre i analitzar críticament situacions de conflicte social, de violència i de pau.	5.2.1.i Incorporació al currículum de continguts sobre els drets humans i la comprensió crítica del món. 5.2.2.i Percentatge de professorat format en drets humans i cultura de la pau.
	5.3 Elaborar una estructura organitzativa i una gestió de recursos que afavoreixin la convivència i el clima escolar.	5.3.1.i Organització de l'acció tutorial compartida dins els equips docents (cotutories, tutors referents, etc.). 5.3.2.i Planificació d'estratègies per promoure la tutoria entre iguals. 5.3.3.i Aplicació de pautes d'organització dels espais per afavorir la convivència. 5.3.4.i Existència d'espais de relació informal per als diferents col·lectius del centre.
	5.4 Potenciar la participació de tots els sectors de la comunitat escolar com a element bàsic per garantir la convivència i el clima escolar i educatiu.	5.4.1.i Existència de comissions mixtes integrades per membres dels diferents sectors de la comunitat escolar. 5.4.2.i Grau de participació de les famílies en l'elaboració dels projectes de centre. 5.4.3.i Criteris de perfil de l'alumnat

		<p>delegat. Procés d'elecció.</p> <p>5.4.4.i Grau de participació dels delegats i delegades d'aula en determinades comissions.</p> <p>5.4.5.i Nombre de reunions de coordinació de l'Equip Directiu amb l'AMiPA .</p> <p>5.4.6.i Participació de l'AMiPA en els processos d'acollida a les famílies.</p>
	<p>5.5 Afavorir els canals de comunicació del centre educatiu com a elements facilitadors de la convivència i el clima escolar.</p>	<p>5.5.1.i Existència d'un protocol de comunicació.</p> <p>5.5.2.i Relació d'eines i canals de comunicació del centre que afavoreixin la comunicació entre els diversos sectors de la comunitat escolar (fòrum virtual, correu electrònic, taulell de novetats, bústia de suggeriments i reclamacions, intranet del Centre, etc.).</p> <p>5.5.3.i Ús dels canals de comunicació establerts entre les famílies i els seus representants al Consell Escolar.</p> <p>5.5.4.i Relació d'estratègies de projecció i comunicació externa del Centre (premsa comarcal, revistes, webs, blocs...).</p>

12. Pla d'acció tutorial

12.1 L'acció tutorial (Ref: PAT del Centre)

L'acció tutorial té una importància fonamental en l'orientació personal, acadèmica i professional de l'alumnat, però també en l'atenció a la diversitat, la inclusió i la millora de la convivència. En aquest sentit, el paper de les tutories, com a professionals responsables directes de la relació personal amb l'alumnat i les famílies, propicia un entorn adequat i permet desenvolupar una feina efectiva, i de grans resultats, en la tasca d'interrelació entre tota la comunitat educativa, així com en la prevenció i resolució dels possibles conflictes.

Així, doncs, a l'Escola Sant Ramon, l'acció tutorial es desenvolupa des de la perspectiva del treball de les actituds, valors i normes, tasca en la qual estan involucrades totes les àrees curriculars.

L'aportació més important de l'acció tutorial es produeix en l'àmbit de la formació humana i cívica. El seu treball s'estructura a l'entorn de:

1. Coordinació i reforç de la formació en actituds, valors i normes.
2. Impuls de la formació en competència social.
3. Potenciació de la participació i la responsabilitat de l'alumnat.
4. Seguiment dels comportaments i conductes distorsionadores de la convivència.

L'Escola potencia la feina de les tutories no només en el desenvolupament de les seves funcions habituals, sinó també en el paper de coordinació i planificació de totes aquelles activitats i iniciatives que es plantegin per al normal funcionament de l'Organització.

13. Promoció de la convivència

13.1 Accions per a la intervenció. Normativa

De la síntesi de l'establert en els referents normatius indicats a l'apartat *Marc Legal Normativa*, se'n dedueix:

L'obligatorietat que tots els centres elaborin un Projecte de Convivència i l'incloguin dins el seu Projecte Educatiu.

La inclusió a la Programació General Anual (PGA) del Projecte de Convivència i totes aquelles actuacions i activitats programades per al seu foment.

La importància de l'aprenentatge de la convivència com element fonamental del procés educatiu, i així ho ha d'expressar el Projecte Educatiu de cada centre. Els centres són l'eix referencial per al desenvolupament i la gestió favorable d'aquest procés.

L'obligatorietat de que les Normes d'Organització i Funcionament de Centre incorporin les mesures de promoció de la convivència i, en particular, mecanismes de mediació per a la resolució pacífica dels conflictes i fórmules per mitjà de les quals les famílies es comprometin a cooperar de manera efectiva en l'orientació, l'estímul i, quan calgui, l'esmena de l'actitud i la conducta del seus fills i filles.

La necessitat d'emprar la prevenció com a eina de millora de la convivència a fi de no limitar-se a resoldre els conflictes que van sorgint amb les persones directament implicades.

El desenvolupament de manera intencionada i sistemàtica de pràctiques i hàbits de convivència pacífica atenent a tot el disposat en els documents de gestió del Centre.

L'aplicació de la mateixa normativa i, si és el cas, del conjunt de normes i instruccions pròpies de les institucions o entitats implicades quan l'activitat educativa es porti a terme fora de l'espai escolar.

13.2 Paràmetres

Mesures Preventives

- La Carta de Compromís Educatiu és el referent per al foment de la convivència, vincula individualment i col·lectivament els membres de la comunitat educativa.

- La resolució pacífica dels conflictes s'ha de situar en el marc de l'acció educativa, té per finalitat contribuir al manteniment i la millora del procés educatiu de l'alumnat.
- La intervenció de la Tutoria és prioritària en tot el procés, essencialment en el seu seguiment i fins a la seva resolució.
- Els procediments de resolució dels conflictes de convivència s'han d'ajustar als principis i criteris següents:
 - a) Han de vetllar per la protecció dels drets de les persones afectades i han d'assegurar el compliment dels seus deures.
 - b) Han de garantir la continuïtat de les activitats del centre, amb la mínima pertorbació per a l'alumnat i el professorat.
 - c) Han d'emprar mecanismes de mediació sempre que sigui pertinent.

Intervenció específica per a la resolució dels conflictes

- Les mesures correctores i sancionadores aplicades han de guardar proporció amb els fets i tenir un valor afegit de caràcter educatiu.
- Les mesures correctores i sancionadores han d'incloure, sempre que sigui possible, activitats d'utilitat social per al centre educatiu.
- Correspon al Departament d'Educació, en l'àmbit dels centres públics, l'adopció de mesures i iniciatives per fomentar la convivència i la resolució pacífica dels conflictes.

Els principis d'actuació i les intervencions que l'Escola Sant Ramon desenvolupa per tal de capacitar tot l'alumnat i la resta de la comunitat educativa per a la millora de la convivència i la resolució pacífica dels conflictes són:

- a) Establir un conjunt d'hàbits de funcionament organitzatiu que fomentin el diàleg entre les persones i consolidin canals formals que permetin la resolució pacífica dels conflictes.
- b) Resoldre els conflictes de forma pacífica mitjançant l'acord entre les parts i la mediació.
- c) Facilitar la integració social i escolar de l'alumnat constitueix un objectiu bàsic en un context de gran diversitat com el nostre. Algunes pràctiques característiques d'aquest enfocament són l'aprenentatge cooperatiu i col·laboratiu, el treball de l'autoestima i la intervenció de les famílies. Aquest objectiu es treballa de forma interdisciplinària des de les diferents àrees.
- d) Formar el professorat en convivència mitjançant els programes de formació.
- e) Educar en valors partint d'exemples i situacions quotidianes de l'aula, del centre o de l'entorn proper. L'educació en valors es treballa potenciant la participació perquè és el camí per afavorir la convivència i avançar en els processos d'aprenentatge col·lectiu. Cal

aprendre a participar tant en la construcció dels coneixements com en la vida del centre i de l'entorn, i desenvolupar les competències personals, socials i ciutadanes.

- f) Treballar l'educació inclusiva que és la que ofereix a tot l'alumnat altes expectatives d'èxit educatiu, independentment de les seves característiques, necessitats o discapacitats ja que és un dels principis d'actuació per a la millora de la interrelació personal.
- g) Facilitar i promoure el desenvolupament de capacitats de relació interpersonal i habilitats comunicatives i socials és un dels eixos vertebradors per promoure la convivència.

13.3 Línies estratègiques de consolidació

Una cultura sòlida per a la convivència requereix:

1. Fomentar la coeducació i la necessitat de potenciar la cooperació i la interdependència transmetent valors com la igualtat, la diversitat, la justícia social i la solidaritat, entre d'altres.
2. Crear un ambient on les normes, les dinàmiques, les relacions i les actituds es recolzin en la resolució de conflictes i la reconciliació potenciant el compromís educatiu en les relacions humanes de tots els membres de la comunitat educativa.
3. Preveure i crear un clima i un ambient de treball que ajudin al creixement personal de l'alumnat, que els donin un bon aprenentatge per a la vida i puguin arribar a ser éssers autònoms, emocionalment intel·ligents, veritables protagonistes de les seves decisions i plenament responsables de les conseqüències que se'n derivin. Un clima on les diferències, les discrepàncies i, fins i tot, les injustícies es puguin veure i reelaborar amb assertivitat i empatia.
4. Aconseguir una formació integradora. A més de l'aprenentatge acadèmic, hem d'oferir la possibilitat d'aprendre de les interrelacions, dels intercanvis, de les diferències entre iguals participant de forma activa i conscient del procés de socialització. És una necessitat dotar l'alumnat d'estratègies i tècniques per a la solució pacífica dels conflictes, l'expressió positiva de les emocions, l'autoregulació i l'autocontrol, l'aclariment dels seus valors i els de l'entorn i la interiorització d'una cultura del diàleg.
5. Dinamitzar i consolidar un Servei de Mediació

Els punts de partida per assolir els objectius són:

- a) Millorar la convivència al Centre facilitant el diàleg, la cooperació i la responsabilitat.
- b) Potenciar l'equitat i el respecte a la diversitat.

- c) Enfortir i reparar les relacions entre les persones de la comunitat educativa que conviuen quotidianament, contribuint a evitar enfrontaments inútils.
- d) Afavorir la construcció d'actituds i valors de manera efectiva i pràctica.
- e) Garantir l'aplicació ferma i flexible (amb tolerància, no permissivitat) de les normes.
- f) Cercar estratègies de prevenció i resolució de situacions de conflicte.

13.4 Gestió estratègica

El Projecte de Convivència està estretament relacionat i lligat a les NOFC.

Un dels plans d'acció és tenir ben clars els drets i deures tant de l'alumnat, del professorat, com de la resta de persones de la comunitat escolar, ja que són la base d'una bona convivència. Els deures serviran per formular les normes, ja que indiquen com ha de ser la conducta. És convenient que la comunitat escolar conegui amb detall i rigor la *Convenció sobre els Drets dels Infants*.

Un altre pla d'acció que afecta directament l'itinerari que se seguirà en el procés de la resolució dels conflictes és la mediació. La persona responsable de la mediació és la guia que acompanya i ajuda a resoldre el conflicte. En conseqüència, seran les parts implicades les que arribin a la solució i a la seva interiorització.

S'ha de tenir en compte també en el context dels plans d'acció la pròpia organització de l'aula: la ubicació de cada alumne/a, l'ordre, la gestió de la tutoria, el nivell i tipus de participació... A l'aula, són importantíssims l'ordre i la coherència en les accions organitzatives. L'alumnat ha de tenir ben clares les normes i les mesures correctores en cas d'incompliment. No es pot deixar res a la improvisació.

Altres línies d'actuació són els elements de gestió organitzativa com els desdoblaments dels grups, els agrupaments flexibles, l'assignació de les tutories en funció dels perfils personals i professionals, atenent a les característiques pròpies del grup. Altres elements organitzatius que van més enllà de l'aula són, per exemple, els espais de mediació i/o de reflexió.

14. Mediació escolar

L'àmbit d'aplicació de la mediació com a procés educatiu de gestió de conflictes es basa en els principis recollits a l'article 37.1 de la *Llei d'Educació de Catalunya* (Llei 12/2009, de 10 de juliol) i a l'article 24 del Decret 279/2006, de 4 de juliol, sobre els drets i els deures. Queda regulat a l'article 25 de l'esmentat Decret.

L'educació per a la convivència i el respecte és un dels principals objectius de la tasca educativa. La convivència comporta un seguit de situacions, divergències d'interessos i, fins i tot, enfrontaments que poden ser considerats conflictius. El conflicte és una realitat quotidiana més en un centre educatiu. Si es resol adequadament, s'arriba a noves etapes de creixement personal i de millora de les relacions humanes. A l'Escola Sant Ramon, regulem la convivència fonamentant-nos en la mediació com a eina essencial.

14.1 Concepte i característiques

Entenem el procés de mediació com a estratègia preventiva en la gestió de conflictes entre membres de la comunitat educativa, encara que no estiguin tipificats com a conductes contràries a les normes de convivència o greument perjudicials per a la convivència del Centre, llevat que es doni alguna de les circumstàncies següents:

- a) Que la conducta sigui una de les descrites als apartats b, c, h de l'article 37.1 de la *Llei d'Educació* i s'hagi emprat greu violència o intimidació.
- b) Que ja s'hagi utilitzat el procés de mediació en la gestió de dos conflictes en el/la mateix/a alumne/a durant un curs escolar, independentment dels resultats puntuals obtinguts.

Un cop aplicada una mesura correctora o una sanció, també es pot oferir la mediació com a estratègia de reparació o de reconciliació per tal de restablir la confiança entre les persones i proporcionar nous elements de resposta en situacions semblants que es puguin produir.

A través de la mediació, es tracta de fer front als conflictes tot desenvolupant estratègies de gestió positiva, creativa i pacífica, potenciant valors tan importants com la responsabilitat i el respecte.

La mediació consisteix, per tant, en un procés de gestió en el qual les dues parts en conflicte es presenten davant una tercera persona imparcial i experta (mediador/a) que té com a

objectiu ajudar-les a resoldre un conflicte tot arribant, per elles mateixes, a un acord satisfactori.

Les característiques de la mediació escolar són les següents:

- Tenir per objectiu educar la convivència.
- Aportar la cultura del diàleg, el consens i la pau.
- Ajudar a crear idea de grup i caliu humà en un context on tothom és acceptat.
- Aprendre a defensar les pròpies idees (assertivitat); posar-se en el lloc dels altres (empatia); tenir en compte els respectius interessos (col·laboració); escoltar per comprendre (escolta activa); pensar reflexivament de forma creativa i crítica (autonomia); implicar-se en la millora del propi entorn (participació activa); comprendre, expressar i regular els sentiments (educació emocional); defensar els drets de les persones (justícia social).
- Desenvolupar habilitats per fer front als conflictes que, de manera natural, apareixeran al llarg de la vida.

El servei de mediació és un element important dins de la cultura de la convivència i el respecte. La implicació de l'alumnat en la gestió de la convivència i l'ajut entre iguals afavoreix un clima basat en la comprensió i la solidaritat que potencia l'aprenentatge i l'èxit escolar i personal. Actua educativament i preventivament ja que es fonamenta en la responsabilització i la reparació, més que en la sanció.

14.2 Servei de mediació

Coordinació i dinamització

La coordinació i dinamització del servei de mediació escolar són exercides per la Cap d'Estudis i el/la professional responsable (mediador/a). A l'Escola Sant Ramon, les persones que es troben en una situació conflictiva poden optar per demanar la seva intervenció.

Rols i funcions bàsiques del mediador/a

- a) Facilita la trobada entre les dues parts en conflicte i els explica que treballaran conjuntament per canviar la situació. La participació és sempre voluntària i allò que es diu, confidencial.
- b) No fa judicis, no dona consells, no pren decisions.

- c) Aplica i fa complir tres normes a seguir: parlar sense interrompre, evitar les desqualificacions i cooperar en la recerca d'una via de sortida.
- d) Procura que els/les protagonistes del conflicte decideixin allò que més els satisfà, el poder de decisió és a les seves mans.
- e) Escolta cada persona per separat i mira de posar-se al seu lloc per tal d'entendre com veu la situació, com la fa sentir i què li suposa. Empatitza amb les parts i utilitza l'escolta activa.
- f) És neutral i no intenta afavorir cap part.
- g) Treballa per elaborar una definició conjunta del conflicte que reculli les preocupacions d'ambdues parts mentre aquestes van exposant les seves posicions i els seus interessos.
- h) Convida a formular el màxim d'idees creatives per canviar la situació i escollir les dues o tres més interessants per explorar-les, cooperant en la recerca d'una via satisfactòria. Els/les protagonistes del conflicte s'escolten mútuament i proposen solucions vàlides per a ambdues parts.
- i) Conduïx a la presa d'una decisió de comú acord, el futur compliment de la qual dependrà de que, durant la trobada, s'hagin transformat les actituds negatives d'una persona envers l'altra en reconeixement o revalorització mútues.

Una vegada finalitzat, el procés es formalitza en el Document de Mediació Escolar (**veure annex 2**). Passats uns quinze dies, es porta a terme la revisió dels acords presos.

Com sol·licitar una mediació

Sempre que s'evidenciï un conflicte que determini la intervenció del servei de mediació, són la tutoria, el propi alumnat o altres persones afectades els que el demanen a la Cap d'Estudis (**veure annex 1**).

Horaris i espais

La Cap d'Estudis es posa en contacte amb la persona coordinadora del servei de mediació, la qual s'encarrega de parlar amb les parts implicades per concretar la data de la primera trobada.

Les sessions de mediació es portaran a terme durant les hores assignades al/la mediador/a i l'espai serà la sala de reunions de l'Edifici Històric.

14.3 Tipus de conflictes

Conflictes mediables

La mediació pot ser utilitzada per qualsevol membre de la comunitat escolar: alumnat, professorat i personal d'administració i serveis.

Els conflictes que poden ser objecte de mediació són aquells que no suposen una transgressió greu de les normes de convivència, serien els tipificats com a conductes contràries a les normes de convivència descrites a l'article 37.1 de la Llei d'Educació de Catalunya (LEC).

La tipologia dels conflictes són:

- a) Disputes entre alumnes: insults, amenaces, rumors...
- b) Agressions lleus motivades per malentesos.
- c) Relacions i amistats deteriorades que han esdevingut font d'enfrontaments lleus.
- d) Situacions que es consideren injustes.

D'altra banda, malgrat que un conflicte entre alumnes sigui objecte de mediació, la Direcció del Centre pot aplicar una determinada mesura correctora i/o reparadora.

Conflictes no mediables

Segons l'article 37.1 de la Llei d'Educació de Catalunya (Llei 12/2009, de 10 de juliol), es consideren faltes greument perjudicials per a la convivència no susceptibles de mediació, les conductes següents:

- a) Injúries, ofenses, agressions físiques, amenaces, vexacions o humiliacions a altres membres de la comunitat educativa, el deteriorament intencionat de llurs pertinences i els actes que atemptin greument contra llur intimitat i/o integritat personal.
- b) Alteració injustificada i greu del desenvolupament normal de les activitats del centre, deteriorament greu de les dependències o els equipaments del centre, falsificació o sustracció dels documents i materials acadèmics i suplantació de personalitat en actes de la vida escolar.
- c) Possessió de mitjans o substàncies que puguin ésser perjudicials per a la salut i la incitació a cometre actes relacionats amb aquesta problemàtica.
- d) Actes o conductes que impliquin discriminació per raó de gènere, sexe, raça, naixença o qualsevol altra condició personal o social.

En aquests casos, s'aplicaran les Normes d'Organització i Funcionament de Centre (NOFC)

.

14.4 Protocol de mediació

INICI. Presentació

El/la mediador/a es presenta i dona la benvinguda a les persones implicades en un conflicte. Explica el significat, el funcionament i les normes bàsiques de la mediació (parlar i escoltar per torns, parlar sense ofendre i cooperar per canviar la situació). Finalment, pregunta a ambdues parts si hi estan d'acord.

EXPLORACIÓ DEL CONFLICTE. Identificació

Es demana a cadascú que expliqui què ha passat i com se sent. Una vegada feta cada intervenció, el/la mediador/a parafraseja, clarifica, resumeix, reformula les idees i pregunta si cal afegir alguna cosa més.

DEFINICIÓ D'INTERESSOS

El/la mediador/a pregunta què es vol i per a què. De nou, torna a escoltar activament, parafrasejant, clarificant, resumint i reformulant. Pregunta què passaria si no hi hagués acord i com se sentiria cadascú si es trobés al lloc de l'altra persona.

CREACIÓ D'ALTERNATIVES- Propostes

És el moment de crear opcions. S'explica el funcionament de la pluja d'idees (explicitar qualsevol idea que se'ls ocorri, no jutjar ni discutir, aportar el major nombre d'idees possible intentant pensar en propostes originals).

Es recomana d'aportar idees que puguin convenir a les dues parts. S'avaluen les opcions i se seleccionen les més interessants, o bé es mira de combinar-les. Al final, es pregunta si és justa l'opció acordada, si la podran complir i si pensen que funcionarà a llarg termini.

FINALITZACIÓ- Conclusions

Es demana d'establir un pla d'acció (qui farà què, quan, on i com) i de resumir-lo. Es pregunta si pensen que el problema està arreglat.

Per acabar, el/la mediador/a fa una encaixada de mans a cadascú i pregunta si ambues parts també desitgen fer-se una altra encaixada.

Finalitzada la mediació, havent arribat a un acord i pensant en el compliment de la decisió, es concreta un altre dia per fer la primera reunió de seguiment. Després, els controls es realitzen setmanalment durant un mes. Si tot funciona correctament, una vegada passat aquest temps, els períodes s'allarguen a dues setmanes. És interessant que aquestes trobades es realitzin tant individualment com conjuntament.

Es donarà per finalitzada la mediació quan, havent passat tres mesos des del seu inici, no s'hagi produït cap més conflicte.

Condicions per a iniciar una mediació:

- Quan es detecti un conflicte entre alumnes.
- Quan es detecti un conflicte entre mestres i/o altres professionals del Centre.
- Quan es detecti un conflicte entre mestres i alumnat.
- Quan es detecti un conflicte entre família i professorat.

Pautes d'actuació:

- Primerament, la tutoria intentarà resoldre la qüestió amb les parts implicades.
- Si el problema continua, es proposarà la realització d'una mediació, tot seguint les instruccions del protocol.
- D'una mediació entre mestres-mestres, mestres-professionals del centre i mestres-alumnat, se'n farà càrrec la Direcció.
- Si escau, la Direcció informará la Inspecció i/o sol·licitarà la intervenció d'altres agents.

DETECCIÓ DE CONFLICTES

Malgrat totes les accions que es puguin adoptar per prevenir la violència i millorar la convivència i el clima de treball al centre, cal prendre una sèrie de mesures per tal de poder detectar quan hi ha conflicte i, especialment, quan es tracta de casos d'assetjament

on el tipus de violència es manifesta sovint sota la superfície de les relacions observables, difícil de veure per part de l'adult, però ben coneguda per l'alumnat.

Les principals eines de la detecció són:

- 1- L'observació directa a l'aula
- 2- L'observació directa al pati i a l'espai del migdia
- 3- L'acció tutorial i les converses amb l'alumnat
- 4- Les reunions de les tutories amb alumnat delegat
- 5- Les enquestes sobre el clima escolar i els sociogrames
- 6- Les entrevistes amb les famílies

La combinació de totes aquestes eines i l'anàlisi de les seves correlacions donaran un resultat adient per a la solució dels conflictes.

Observació a l'aula

Objectiu: Detectar qualsevol tipus de malestar, violència, assetjament... entre l'alumnat.

Les tutories, els/les mestres especialistes i tot el personal que treballa amb l'alumnat són observadors directes de tot allò que passa a l'aula i el tipus de relació que s'hi estableix.

Hi ha, però, indicadors observables des de l'àmbit escolar i familiar que poden ser de tipologia diversa. És important tenir present que, en una situació d'assetjament, la persona maltractada pot manifestar més d'un símptoma i de diferent categoria. Tanmateix, alguns d'aquests indicis no ha d'associar-se exclusivament a una conducta d'assetjament; per tant, caldrà ser molt curosos ja que podrien estar relacionats amb altres problemàtiques.

Davant la detecció d'algun d'aquests indicadors, si escau, caldrà informar la tutoria, la qual valorarà la situació i la comunicarà a la família després d'haver contrastat totes les dades.

Observació al pati i durant l'espai del migdia

Objectiu: Detectar qualsevol tipus de situació de malestar, violència, assetjament...

L'estona d'esbarjo representa l'entorn ideal per observar les conductes espontànies; és quan l'alumnat percep que la vigilància per part de l'adult és menys directa i es donen més situacions d'agressió física o verbal.

Els patis de la nostra escola són grans i cada cicle té limitats uns espais. Durant l'esbarjo, sempre hi ha mestres i monitors/es de guàrdia, la qual cosa permet observar la relació

social, la participació al joc i les conductes agressives, d'allunyament i/o exclusió. Cal que no quedi cap zona oculta que no pugui ser captada per l'adult.

En el cas d'infants més petits, es donen sovint petites agressions perquè els falten encara moltes habilitats socials ja que estan en una etapa força egocèntrica, amb manca de regulació emocional i sotmesa al contagi social.

Entre alumnes més grans, de vegades es produeixen petites picabaralles que se solucionen a través del diàleg i que no requereixen cap altra intervenció. Cal diferenciar entre el petit conflicte i el conflicte greu en el que hom es pot sentir víctima d'una mala acció. Si això passa quan el/la tutor/a no està present, la persona de guàrdia ho entoma i informa immediatament la tutoria del conflicte ocorregut per tal que actuï d'acord amb els fets. Si té lloc durant el servei de menjador, el/la monitor/a aplica el procediment establert al *Pla de Menjador Escolar*.

En la conducta verbal, frases com "m'ha dit..." sovint s'escapen de la vigilància de l'adult; per tant, l'única forma de saber què ha passat és preguntar, sempre per separat, les versions de tots els integrants en un conflicte, tenint en compte també l'alumnat testimoni per tal d'aclarir els fets.

Quan algun/a alumne/a presenta alguna dificultat especial de relació social (allunyament, exclusió, agressivitat...) es realitzen observacions individuals.

Enquestes sobre el clima escolar i sociogrames

Objectiu: Detectar el clima escolar, el grau de satisfacció de cada alumne/a, així com si hi ha algú amb situació especial de vulnerabilitat o patiment.

Cal distingir l'observació i el diàleg quotidians d'altres tècniques més puntuals com són l'enquesta o el sociograman que serveixen per saber si hi ha alumnat exclòs o ignorat.

Anualment, es realitzen enquestes referides al clima escolar a tots els nivells de Primària. Aquestes accions serveixen d'indicadors a la Tutoria i a la Direcció.

Entrevistes individuals amb les famílies

Objectiu: Intercanviar informació sobre la visió que es té de l'infant en referència a la relació que estableix amb els altres.

La família constitueix una part fonamental en el procés de detecció i intervenció quan els infants tenen dificultats en la convivència. A part de les reunions de mares i pares informatives i formatives que s'organitzen a l'Escola, es convoquen trobades individuals en les que les famílies exposen les dificultats que veuen en els fills i filles al Centre i, fins i tot, si

han estat testimonis d'altres situacions que han observat fora de l'àmbit escolar; al mateix temps, la tutoria exposa els seus arguments al respecte.

Sovint, la percepció que es té a casa i a l'escola no és la mateixa. Pot ser que la família pensi que el seu fill/a és víctima d'assetjament; i que, a l'escola, no s'hagi copsat cap situació significativa. Per altra banda, pot donar-se el cas que l'alumne/a assetjat/da ho expliqui de seguida i/o que només comenti algun conflicte viscut amb una visió parcial, esmentant algun tipus d'agressió física o verbal que ha patit, però obviant que ell/ella també ha format part del mateix. També pot ocórrer que no expliqui res per por o vergonya, perquè no vulgui que la família intervingui, pensi que no és prou valent/a per afrontar la situació o, simplement, perquè no sigui conscient del que li està passant.

14.5 Avaluació

La mediació és un servei conegut per tota la Comunitat Educativa que pot utilitzar de manera voluntària.

La seva avaluació abastarà el procés i els resultats de l'aplicació i es realitzarà tenint en compte el compliment dels objectius proposats mitjançant el referent dels següents indicadors:

Avaluació qualitativa

1. Correcció en el procés de mediació
2. Nivell d'implicació de les parts
3. Grau de correspondència per part de les famílies
4. Grau de millora general de la convivència al Centre

Avaluació quantitativa

1. Relació d'activitats d'informació i formació dirigides a tota la Comunitat Educativa
2. Inventari del nombre de conflictes i la seva gradació
3. Nombre de mediacions efectuades al llarg d'un curs
4. Accions de mediació que han estat favorables
5. Reducció del nombre de conflictes en un període determinat

Observacions

La determinació dels criteris sobre la millora de la convivència al centre és un procés que implica dos paràmetres implícits: l'eficiència i l'eficàcia. A part, existeixen indicadors que fan

referència a la reducció d'amonestacions i expedients disciplinaris i a la percepció sensible d'una millora de l'ambient.

S'ha d'intentar copsar sobretot la percepció de l'alumnat i del professorat en relació de si s'ha anat aconseguint el clima de diàleg i de convivència harmònic desitjat, un dels objectius primordials del Projecte.

14.6 Procés de millora contínua

- Anàlisis dels resultats de l'AVALUACIÓ i estudi de les "No conformitats"
- Propostes de millora
- Presa de decisions
- Compromís de l'execució
- Revisió i actualització del Projecte de Convivència

15. Planificació: Activitats trimestrals

TRIMESTRE	TEMA	ACTIVITATS i RESPONSABLES	DATES	DESPESES MATERIAL
1r.	CONVIVÈNCIA i INTERCULTURALITAT	<p>INTERCULTURALITAT (Coordinador/a de Convivència)</p> <p>JOCS TRADICIONALS i JOCS DE TOT EL MÓN (Equip Directiu i Coordinador/a de Convivència)</p> <p>CASTANYADA Ed. Infantil, elaboració panellets i disfressa Castanyera. Cada curs de Primària elabora les seves paperines. 5è. Elabora les seves paperines, ajuda a fer-les als alumnes d'EI i col·labora amb les tutores d'EI.</p> <p>XOCOLATADA i COCA: (M. C. Compte)</p>	<p>Veure programació anual.</p> <p>1 vegada al trimestre</p> <p>Festa: Castanyada i Jocs Populars Tarda, vigília de Tots Sants</p> <p>Darrer matí trimestre, 11:00 h.</p>	<p>Material d'ús comú Centre</p> <p>Jocs: cordes, cotxes, baldufes, bales, gomes... Centre</p> <p>Castanyes i Panellets: Material d'ús comú</p> <p>Xocolata: Menjador escolar/Escola Coca: Material d'ús comú</p>

		<p>Tió Infantil (Mestres EI) Tió C. Inicial</p> <p>Amic Invisible: (Tutors cicles Mitjà i Superior)</p> <p>Festival de Dansa: (Tutores de 2n i Professora externa)</p> <p>CONCERT DE NADALES a la Residència d'Avis (Coral Infantil /Especialista de Música)</p>	<p>Final del trimestre</p> <p>Penúltima tarda del trimestre.</p>	<p>Tió: Material ús comú</p> <p>Amic Invisible: L'alumnat prepara manualitats a casa</p> <p>Centre / Material ús comú</p>
TRIMESTRE	TEMA	ACTIVITATS i RESPONSABLES	DATES	DESPESES MATERIAL
2n.	JORNADES CULTURALS	<p>QUARESMA: (Tutores EI)</p> <ul style="list-style-type: none"> . Carnestoltes . Disfresses . Taller de maquillatge 		

		<p>Sant Jordi: (Cicle Superior)</p> <ul style="list-style-type: none">. Activitats literàries (3r. a 6è.). Activitat de dibuix (Ed. Infantil i C. Inicial). Concert. Dansa del Drac (3r). Ball de Bastons (4t.). Sardanes (Cicle Superior). Escriptors i animadors a la lectura.CONTA CONTES en anglès (M. C. Compte, Prof. Anglès).Activitat de Plàstica al voltant del llibre (Noemí Blanco).Carquinyolis: (Mestra de Montblanc). Jocs Populars: (Equip Directiu i alumnes de 6è).Conferència (M. Carme Compte). Presentació de projectes, exposicions (Tutors)	Diverses setmanes i tarda de Sant Jordi	Centre
--	--	--	---	--------

		<p>.Teatre: (Tutor, alumnes de 5è. i Professor de teatre)</p> <p>TORNEIG D'ESCACS (Coordinador d'escacs)</p> <p>MONA Intercicles (Coordinadora de Convivència i Tutores de CM)</p>	<p>Teatre: Darrera tarda del trimestre</p> <p>Escacs: Hores de pati</p> <p>Darrera tarda trimestre</p>	<p>Escacs: Escola</p> <p>Mona: Material ús comú</p>
--	--	--	--	---

TRIMESTRE	TEMA	ACTIVITATS i RESPONSABLES	DATES	DESPESES MATERIAL
3r.	FI DE CURS	JOCS TRADICIONALS (Equip Directiu i alumnes de 6è.) JORNADES ESPORTIVES (Especialista d'Ed. Física) CANVI D'ETAPA P5: Mestres CI COMIAT ALUMNES DE 6è: Mestres de 6è. - Audiovisual - Actuacions ELABORACIÓ CD FOTOS CURS: Tutor/a de cada curs GIMCANA: (Especialista d'Ed. Física)	Data pendent de fixar A meitat del trimestre Final de Curs Final de Curs Inici 3r. trimestre Darrer matí de classe	Material Ús Comú Material Ús Comú

16. Annexos

16.1 Sol·licitud de mediació

16.2 Finalització del procés de mediació

Document aprovat per la Directora del Centre el dia 22 de març de 2021